

Stačiatikiai Kruonyje

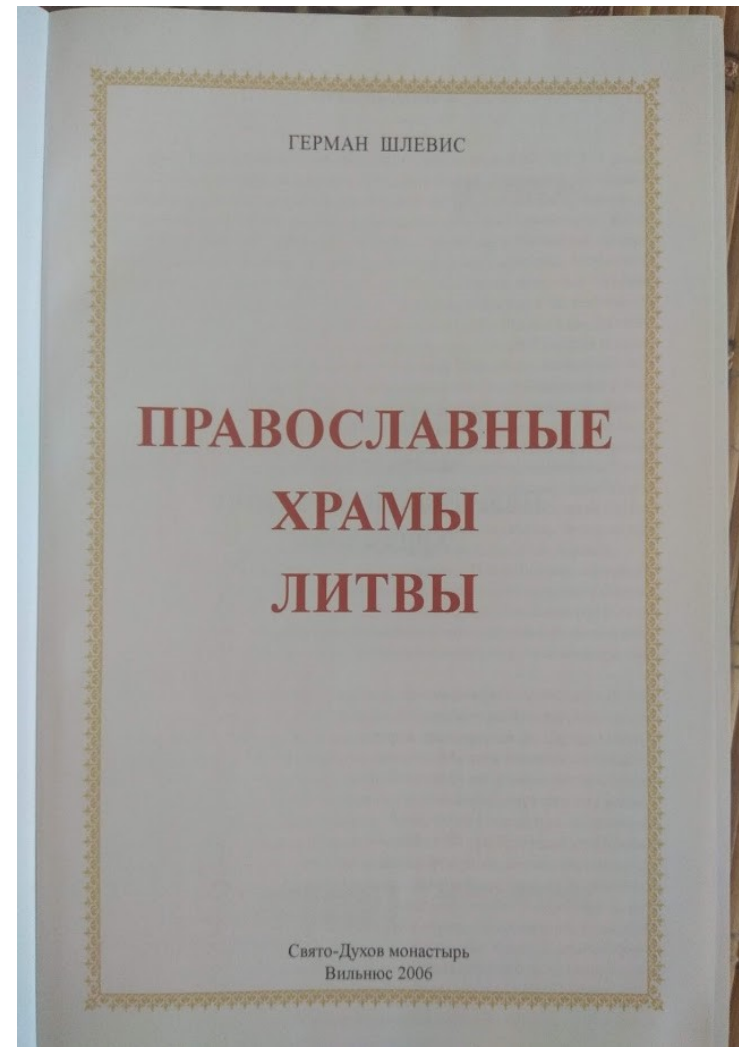
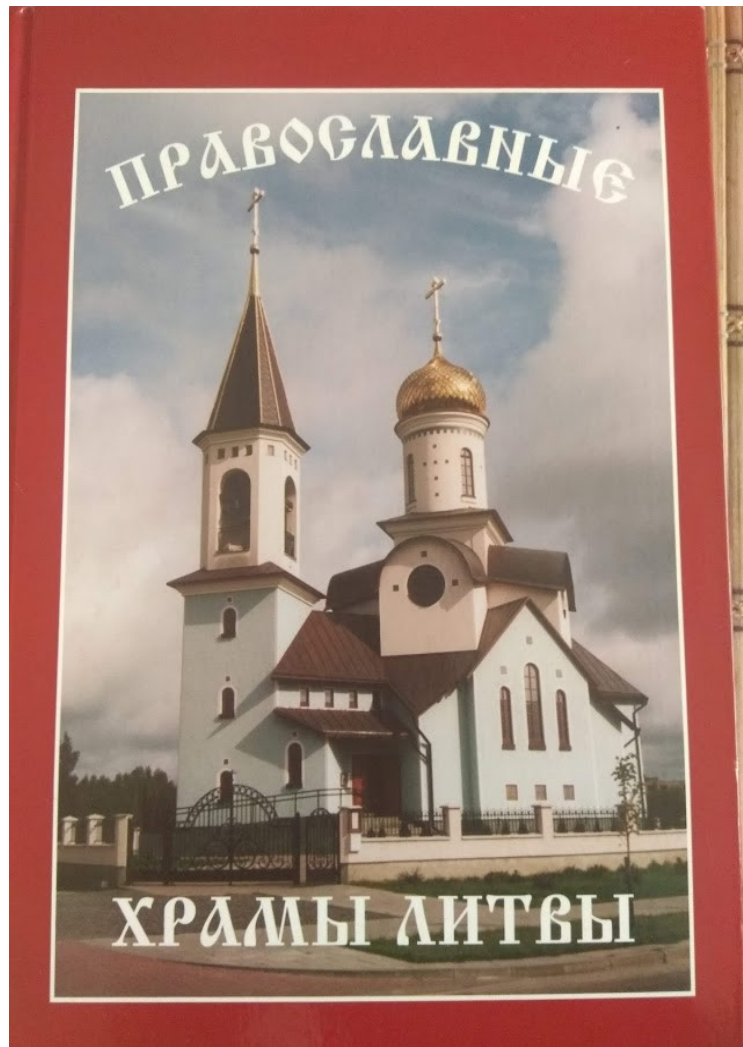
Paruošė Kaišiadorių rajono
Kruonio gimnazijos
Kraštotyros būrelio nariai
2018 m. spalį

Žemėlapis

Lietuvoje yra daugiau nei 55 cerkvės

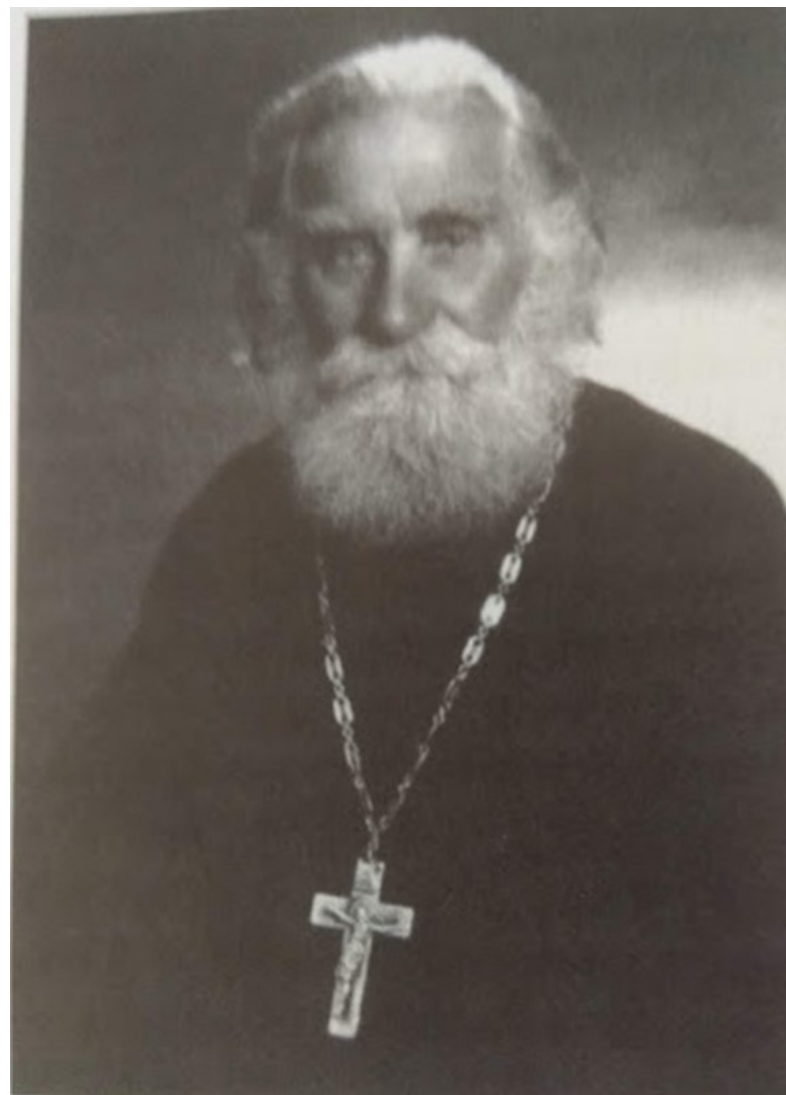
Knyga apie Lietuvos cerkves

Kruonio cerkvė

Kruonio stačiatikių
bendruomenei vyskupas
Aleksejus Grabovskis
vadovavo daugiau,
kaip 40 metų.

Susitikimas su dvasininku Igoriu Rinkevičiumi Kruonio cerkvėje

Susitikimas su stačiatikiu Genadijumi Trofimovu

Susitikimas su stačiatike Veronika Čepulienė

„Pokrov“

Spalio 14 d. Kruonio cerkvėje vyko stačiatikių švenčiausios Mergelės, Dievo motinos šventė.

Šioje šventėje dalyvavome ir mes, stebėjome apeigas.

Popas Igoris mums papasakojo, kad anksčiau, kai rudenį pasibaigdavo lauko darbai buvo galima pradėti švęsti. Per Pokrovą prasidėdavo vestuvių sezonas. Tą dieną nuo pat ryto netekėjusios merginos bėgdavo į cerkvę uždegti žvakių, kad greičiau ištekėtų. Vykdavo įvairios apeigos, susijusios su šeimos ir namų apsauga.

Šv. Komunijos priėmimas

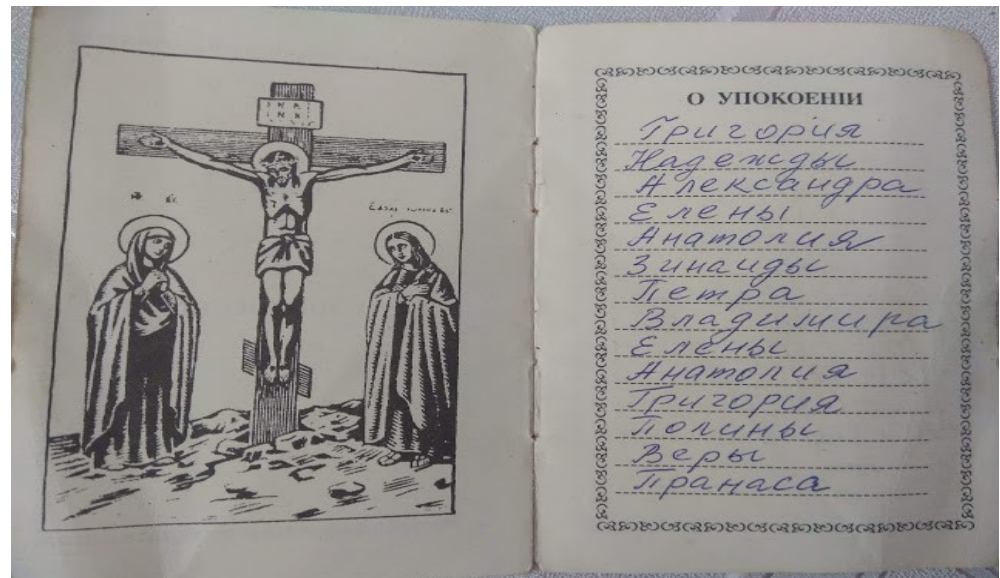
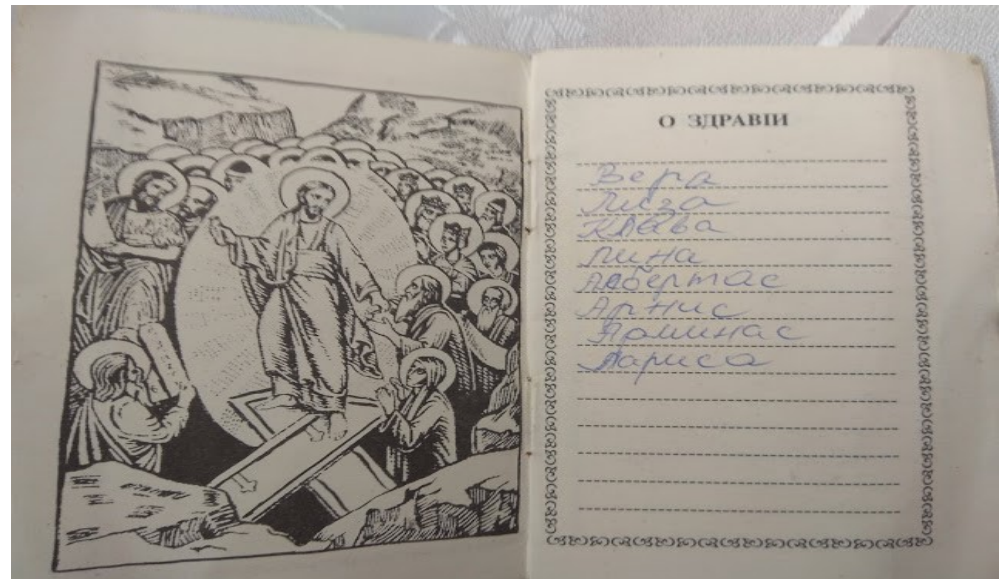
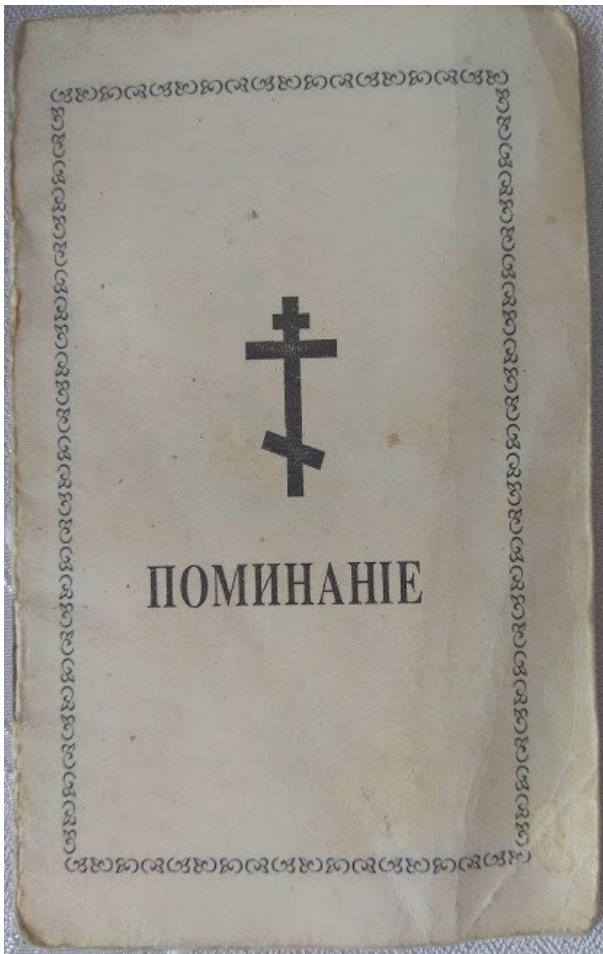
Po šv. Komunijos priėmimo užgeriama arbata ir
užkandama duona

Šv. Komunijos paplotėlis - prasvirka

Maldos už sveikatą ir mirusius

Kūčių patiekalai

Gaji tradicija – Kūčių stalo viduryje padėti pagrindinį patiekalą – „sočivo“, kurio pavadinimas kilęs nuo rusiško žodžio „Sočelnik“ – Kūčios. Šis patiekalas tradiciškai gaminamas iš nevalytų kviečių grūdų, kurie gali būti keičiami žirniais, ryžiais, grikiais ar kitomis kruopomis. Kviečiai trinami, kad atsiskirtų lukštai. Iš likusių švarių grūdų vandenyje verdama košė.

Kutja

Kutja - paslaptingas patiekalas. Išvirti kviečių grūdėliai simbolizuoja gyvybes, ir kaip ypatingas patiekalas, **kutja** valgoma tik išskirtinių švenčių proga: Kūčioms, Kalėdoms, senųjų Naujųjų Metų išvakarėse, krikšto proga. Tikra kalėdinė kutja gaminama iš kviečių grūdų, aguonų, graikinių riešutų, medaus, razinų.

Stačiatikių Kalėdos

Stačiatikiai šią šventę mini sausio 6 d. naktį. Tradiciškai rusų šv. Kalėdos švenčiamos labai religingai, kartais pasninkas trunka 39 dienas iki sausio 6-osios vakaro, kai danguje sužiba pirmoji žvaigždė. Tada pradedama 12 patiekalų vakarienė. Skaičius dvylika aiškinamas 12 Kristaus apaštalų buvimu. Vakarienės metu patiekiami žuvis, burokėlių sriuba, rusiški balandėliai, džiovintų vaisių kompotas.

Šventinės vakarienės metu šeimos nariai dalinasi duona, kurią pamirko meduje ir užsikanda česnaku.

Neatsiejama rusų Kūčių stalo dalis yra rauginti kopūstai su spanguolėmis, rauginti agurkai, marinuoti obuoliai

Rusai garsėja savo kepamais pyragais. Į Kūčioms kepamo pyrago tešlą šeimininkė neretai įdeda monetą, žirni ar raziną. Kam valgant pyragą teko pinigėlis, ateinančiais metais bus turtingas, kam razina – laimingas.

Per Kūčias geriamas uogų arba spanguolių kisielis, bruknių morsas.

Bruknių morsas

INGREDIENTAI:

Stiklinė bruknių,
0.5 l vandens,
5 šaukšteliai cukraus

GAMINIMAS:

Bruknes užpilkite šaltu vandeniu ir užvirkite. Tuomet suberkite cukrų ir uždengę puodą dangčiu, pakaitinkite ant labai mažos ugnies 15 minučių.

Kalėdų senelis
Rusijoje vadinamas
„Dieduška moroz“.
Dar viena svarbi
šv. Kalėdų figūra –
Kalėdų senelio anūkė
Snieguolė „Sniegūračka“.

Kalėdinė popietė Apreiškimo Švč. Dievo Motinai katedroje

Burtai su ugnimi

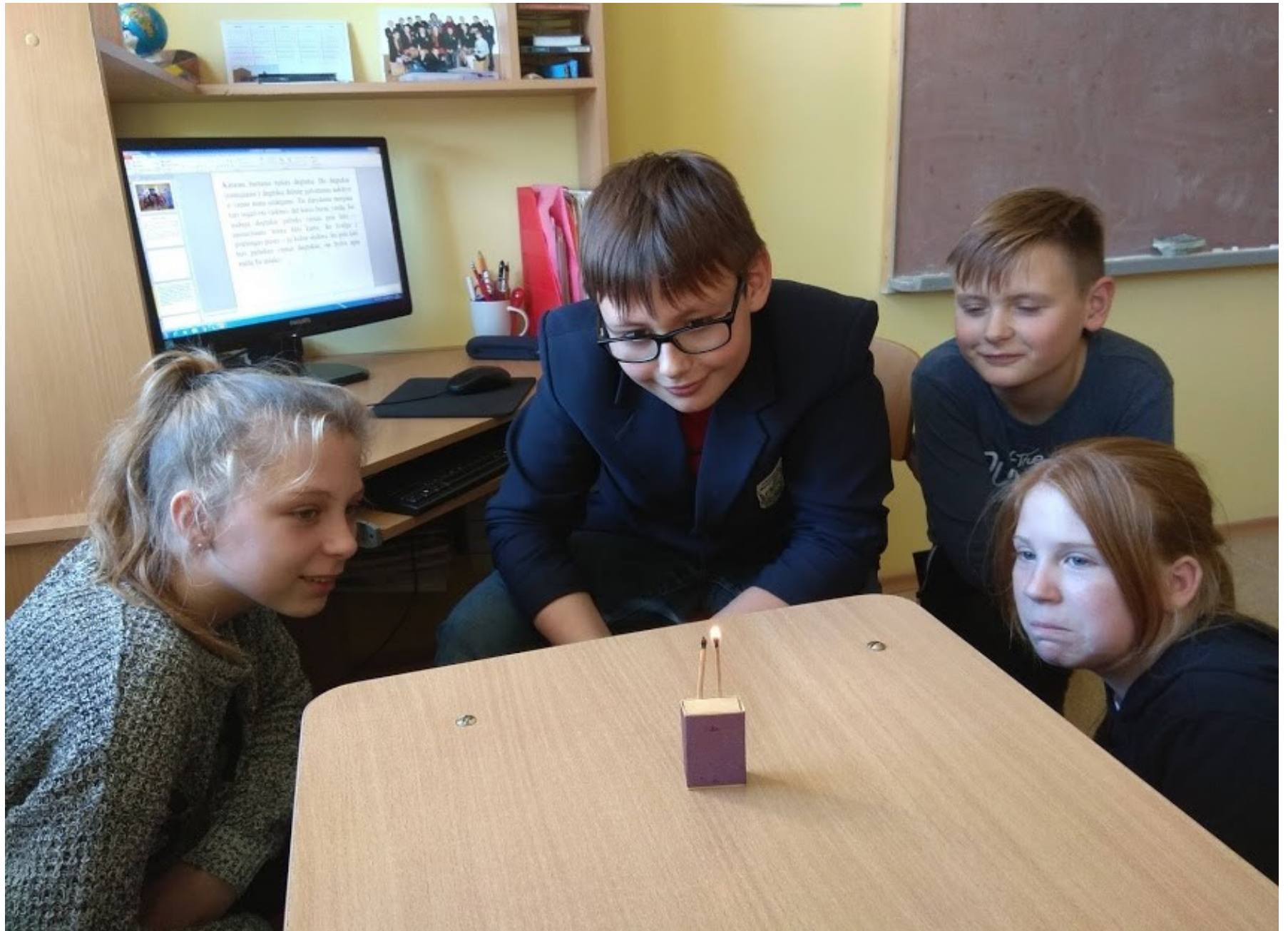
„Sviatki“ – bene laukiamiausias jaunų, netekėjusių merginų metų laikas, kuomet jos gali griebtis burtų, kad sužinotų kuo daugiau apie savo būsimus vyrus, ateitį.

Pabandėme ir mes du burtus. Dviems burtų dalyvėms duodama vienodo ilgio siūlai. Vienu metu siūlai nuo apačios padegami: kurios siūlas greičiau sudegs – ta pirmoji ištekės.

Kitiems burtams reikia degtukų. Du degtukai įsmeigiami į degtukų dėžutę galvutėmis aukštyn ir vienu metu uždegami. Tai darydama mergina turi sugalvoti vaikiną, dėl kurio buria, vardą. Jei sudegę degtukai palinks vienas prie kito – jaunuoliams lemta būti kartu. Jei žvelgs į priešingas puses – jų keliai išsikirs. Jei prie kito bus palinkęs vienas degtukas, tai bylos apie meilę be atsako.

Sekminės

Švč. Trejybės sekmadienis švenčiamas savaitę po Sekminių arba 50 dienų po Velykų. Kruonio miestelyje stačiatikiai susirenka cerkvėje mišioms, po mišių visi eina į kapines, ten prie artimųjų kapų meldžiasi, padeda mirusiesiems atsineštų vaišių.

Po ceremonijos visi šalia kapinių, pievelėje vaišinas patys, bendrauja su artimaisiais.

Šaltiniai

- Veronikos Čepulienės (gim. 1950 06 01) pasakojimas.
- Genadijaus Trofimovo (gim. 1944 01 01) pasakojimas ir nuotraukos
- Kauno Apreiškimo Švč. Dievo Motinai katedros dvasininko Igorio Rinkevičiaus pasakojimas ir nuotraukos
- Mokytojos O. Tarulienės nuotraukos
- Nuotraukos iš interneto